

Eigenaars van schilderijen, die er veel geld voor betaald hebben of die hun schilderijen als geldbelegging hebben gekocht, vinden uiteraard iedere waardevermindering van hun bezit allernaangenaamst. Hun schilderijenbezit beschouwen zij niet als kunst in de eerste plaats, maar eenigszins als effecten met een koers en een vooruitzicht op winst. Voor dezulken beteekent waardevermindering tengevolge van wetenschappelijke resultaten een financiële klap.

Bij kunsthandelaars is hetzelfde het geval, in nog veel sterkere mate. Want de schilderijen moeten voor den handelaar, wil hij een goed zakenman zijn, behalve kunstwerken tevens de waren zijn, waarop hij een bepaalde winst moet kunnen maken.

Het spreekt derhalve vanzelf, dat hij bij elke waardevermeerdering tengevolge van onze wetenschappelijke resultaten juicht, terwijl men hem niet mag verwijten, als hij diezelfde wetenschap verwenscht telkens wanneer zij hem bewijst, dat zijn schilderij is van een meester met minder handelswaarde. Zoo zag ik eens in den handel een prachtig binnenhuis van een onzer beste oude kerkschilders. Het heette Pieter de Hooch en kon zich als schilderij met menigen de Hooch meten, al was het dan ook uit een geheel anderen geest ontstaan. De handelaar,

dergelijk werk van dien kerkschilder niet kennende, had het stuk voor een de Hooch gehouden en er dus hoogstwaarschijnlijk zóóveel voor gegeven, dat slechts het verkoopen als de Hooch hem winst kon opleveren, terwijl een verkoop onder den waren naam hem zeer bepaald een „strop” zou hebben bezorgd. Hij was dus boos op een ieder, die het waagde, een andere meening te hebben en kon dit met des te meer

overtuiging doen, omdat hij door zijn onvoldoende kennis niet gelooven kon aan de juistheid der critiek.

Het is geen wonder, dat door de enorme waardevermeerdering der laatste 10 à 20 jaren een beweging tegen de stijlcritiek is ontstaan, hier en daar aangewakkerd door de financiële in schilderijen geïnteresseerden. „I hate books” zeide eens een Engelsch handelaar in een geval als 't bovengenoemde. Liefst zouden

AFB. 8. NAMAAK FRANS HALS.

de felste onder onze bestrijders ons soms naar de rechtbank willen verwijzen met een eisch tot schadevergoeding.

Bedreigingen in dien geest worden herhaaldelijk geuit. Zoo schrijft Sedelmeyer op blz. 7 van zijn brochure tegen Bredius, dat de eigenaar van een bepaald schilderij, welks echtheid Bredius heeft betwijfeld in een tijdschriftartikel, eigenlijk het recht heeft van Bredius een schadeloosstelling